

Användarmanual för Tiira-fågelinformationstjänsten

Innehåll

1 Allmänt.....	2
1.1 Att registrera sig som användare	2
1.2 Logga in	4
1.3 Logga ut	4
1.4 Mina uppgifter.....	4
2 Förklaringar av funktionerna.....	5
2.1 Rapportformulär.....	5
2.2 Sträckformulär	6
2.3 Förklaringar av funktionerna på kartan	7
2.4 Genvägar.....	7
3 Observationens grunduppgifter	8
3.1 Startdatum	8
3.2 Slutdatum	8
3.3 Art	8
3.4 Dölj observationen	8
3.5 Antal.....	9
3.6 Kön.....	9
3.7 Ålder	9
3.8 Dräkt	10
3.9 Aktivitet	10
3.10 Tid.....	11
3.11 Tilläggsuppgifter	11
3.12 Flock	11
3.13 Ospontan observation.....	12
3.14 Häckning.....	12
3.15 Ny observationsrad/Radera	12
3.16 Tilläggsuppgifter	12
3.17 Häckningsindex.....	12
4 Att definiera lokal.....	12
4.1 Ange lokal (karta).....	13
4.2. Noggrannhet.....	13
4.3 Sök föreningarnas observationslokaler på kartan	13
4.4 Sök i egna lokaler.....	14
4.5 Sök lokal med koordinater	14
4.6 Färdigt definierade lokaler	14
5 Observatörer.....	15
5.1 Registrerade observatörer.....	15
5.1.1 Medobservatörer	15
5.1.2 Redigera observatörer	16
5.1.3 Radera.....	16
5.2 Övriga observatörer.....	16
6 Mina lokaler	16
7 Visa observationer.....	17
7.1 Sök observationer.....	17
7.1.1 Sökresultat	19
7.1.2 Visa observationer på kartan	20
7.1.3 Att begränsa området på kartan.....	20
7.1.4 Att använda linjalen	20
7.2 Omfattande sökning	21
7.2.1 Fågeln's aktivitet.....	21
7.2.2 Intressanta.....	21
7.2.3. Minimiantal	21
7.3 Mina sökningar	22
7.4 Enligt förening	22
7.5 Riksomfattande	22
7.6 Begränsa på kartan	22
8 Visa arter	23
8.1 Sök art	23
8.2 Sök bland arter	23
8.2.1 Taxa	24
8.2.2 Kategorier.....	24
9 Övriga funktioner och ytterligare information.....	24

1 Allmänt

Tiira-fågelinformationstjänsten är ett rapportsystem som BirdLife Finland upprätthåller. I Tiira kan du söka observationer från hela Finland och upprätthålla din egen fågelobservationsdagbok. I detta kapitel berättas hur du kommer i gång med Tiira. Startsidan www.tiira.fi/sv ser ut så här:

The screenshot shows the Tiira website interface. At the top left is the BirdLife Suomi-Finland logo. Below it is a navigation menu with links like 'Startsida', 'Visa observationer', 'Rapportera', etc. The main content area has a login form with fields for 'Användarnamn:' and 'Lösenord:', a 'LOGGA IN' button, and a 'Bli rapportör' link. Below the login form, there is a message in Swedish: 'Tiira är en fågelinformationstjänst som är öppen för alla. I Tiira kan du uppehålla dina observationer. Alla observationer är viktiga i arbetet för fågelskydd och -forskning'. It also states 'I databasen finns 0 observationer.' and 'Idag har det rapporterats 0 observationer.' Below this is a list of observations with columns for species, date, and location/observer. The list includes species like Kricka, Gräsand, Smådopping, Jorduggla, etc., with dates from 28.12 to 29.12 and various locations in Finland.

Arter	Datum	Observation
Kricka	29.12.	Tampere Kaupunkialue: yhteensä 2 (Pekka Suhonen)
Gräsand	29.12.	Tampere Kaupunkialue: yhteensä 2009 (Pekka Suhonen)
Smådopping	2.-29.12.	Siilinjärvi Siilinjoki 1 (Jaakko Kettunen, Ilkka...)
Jorduggla	29.12.	Saltvik Näs 1 (Ralf Ekqvist)
Kricka	29.12.	Lappeenranta Toikansuo, Kompostialue 2 (Totti Toiskallio)
Taltrast	29.12.	Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö 1 (Jorma Tenovuo, Antti K...)
Rödvingetrast	29.12.	Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö 3 (Jorma Tenovuo, Antti K...)
Gärdsmyg	29.12.	Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö 3 (Jorma Tenovuo, Antti K...)
Dubbeltrast	29.12.	Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö 1 (Jorma Tenovuo, Antti K...)
Sävsparv	29.12.	Kristiinakaupunki Pohjoislahti, Lintutorni 12 (Jukka Koskelainen)
Snattherand	29.12.	Espoo Suvisaaristo, Lilla Bodö 1 (Matti Koivula, Eelis K...)
Gräsand	29.12.	Oulu Laanila, Kemiran putkenpää... 820 (Miikka Leinonen, Vili ...)
Gulspurv	29.12.	Pukkila Savijoki 600 (Olli Elo)
Steglits	29.12.	Kouvola Voikkaa, jokivarsi 95 (Mika Asikainen)
Dubbeltrast	28.12.	Helsinki Lauttasaari, Ryssänsänkären ... 1 (Pekka Komi)

Utan att registrera dig har du tillgång till observationerna på **Startsidan** och **Riksomfattande** observationer (7.5). Dessutom kan du se **Visa arter** och **Anvisningar**.

Vill du inte registrera dig, kan du trots detta rapportera dina observationer genom att klicka på **Rapportera**. Då måste du först ange dina kontaktuppgifter. Detta därför att du vid behov kan kontaktas om vi behöver mera information om din observation.

Uppe till höger på startsidan uppdateras meddelanden (blåa rubriker) om rapportsystemet. Det lönar sig att läsa dem regelbundet.

1.1 Att registrera sig som användare

Du kan registrera dig som användare genom att klicka på länken "Bli rapportör".

Användarnamn: Lösenord: LOGGA IN [Bli rapportör](#)

Fält markerade med asterisk. Formuläret innehåller följande fält:

Förnamn*

Efternamn*

E-postadress*

Önskat
användarnamn*

Gatuadress*

Postnummer*

Postanstalt*

Kommun* Välj kommun i listan

Land*

Telefonnummer

Födelseår

Snabbal för område Du kan välja hela Finland eller en lokalförening. Om du har valt en lokalförening, öppnas det automatiskt en karta över lokalföreningens område när du rapporterar observationer och i sökningar enligt förening ser du sökningar enligt den förening som du valt här.

Medlemsnummer BirdLife Finland har skickat medlemsnummer till alla medlemmar på posten. Du hittar ditt medlemsnummer också i adressfält i medlemstidningen Tiira.

Du kan bli medlem i BirdLife Finlands lokalförening exempelvis här:
http://www.birdlife.fi/liity/liity_lintuyhdistykseen.shtml (på finska).

Genom att bli medlem får du tillgång till ytterligare funktioner i Tiira.

Språk Du kan välja antingen svenska eller finska.

Artnamnens språk Du kan välja svenska, finska, vetenskapliga namn eller vetenskapliga förkortningar. Artnamn visas enligt ditt val t.ex. i söknigar.

Sök av medobservatörer Med hjälp av sökning av medobservatörer kan registrerade användare lägga till andra registrerade användare i en observation. Observationer som rapporterats med hjälp av medobservatörer går automatiskt också på kontot för de andra observatörerna så att de också ser dem i egna observationer (Se: 5.1.1 och 5.1.2). Du kan inte själv redigera observationen men kan när som helst avlägsna ditt namn från en observation som en annan rapporterat.

Vi rekommenderar att du tillåter sök av medobservatörer.

Efter att ha fyllt i formuläret ska du läsa igenom **användaravtalet**. Om du accepterar dess villkor, sätt kryss i rutan *"Jag har läst och accepterat användningsvillkor"*. Klicka sedan på *"Registrera"*. Sedan kommer det fram ett meddelande om registrering och att lösenord har skickats till den e-postadress som du angett.

Skriv lösenordet i *"Lösenord"*-fältet, ditt användarnamn finns redan färdigt i *"Användarnamn"*-fältet. Klicka sedan på *"Logga in"* så kommer du in i systemet. När du ser ditt eget namn uppe till vänster, har inloggningen lyckats.

aino öhman [Mina uppgifter](#) [Logga ut](#) 30.12.2009 0:38:40

1.2 Logga in

Du kan logga in dig i systemet på startsidan.

Användarnamn:	<input type="text"/>	Lösenord:	<input type="text"/>	<input type="button" value="LOGGA IN"/>
---------------	----------------------	-----------	----------------------	---

Skriv användarnamn som du valt när du registrerade dig i *"Användarnamn"*-fältet och lösenordet i *"Lösenord"*-fältet (antingen det du fått per e-post eller ändrat själv, se 1.4).

Om du glömmer ditt användarnamn eller lösenord, skicka e-post till tiira@birdlife.fi.

1.3 Logga ut

Logga dig alltid ut när du slutat använda systemet. Klicka på länken *"Logga ut"*.

1.4 Mina uppgifter

Efter att ha loggat dig in i systemet kan du som registrerad användare ändra dina uppgifter. Klicka på *"Mina uppgifter"* uppe på sidan. Du kan ändra uppgifter som du gav när du registrerade dig som användare.

Efter att ha gjort ändringar, klicka på *"Ändra uppgifterna"*.

Du kan byta lösenord i nedre delen av formuläret i *"Byt lösenord"*. Du kan ändra lösenord som skickades till dig per e-post eller byta ett befintligt lösenord till ett annat. Skriv det nya lösenordet i *"Nytt lösenord"* och upprepa det i *"Bekräfta lösenordet"*. Klicka sedan på *"Ändra lösenordet"*

Byt lösenord

Nytt lösenord*	<input type="text"/>
Bekräfta lösenordet*	<input type="text"/>
<input type="button" value="Ändra lösenordet"/>	

2 Förklaringar av funktionerna

I detta kapitel berättas om de olika funktionerna i Tiira. Du kan rapportera dina observationer med **Rapportformulär** eller med **Sträckformulär**.

Principen för rapportering av observationer är **observationsrader** dvs. en observation kan bestå av ett stort antal observationsrader eller bara en observationsrad. Vi rekommenderar att du rapporterar som skilda observationsrader individer som hör till samma observation (samma tid, plats och art) men är av olika kön, ålder, sträckande och rastande, ange exempelvis varje sträckande flock av samma art skilt. Systemet räknar automatiskt ihop det totala individantalet.

2.1 Rapportformulär

Rapportformuläret ser ut så här:

Rapportera

Observationslokal * Noggrannhet

Fågels läge

[Ange lokal \(karta\)](#) [Färdigt definierade lokaler](#)

Startdatum * Slutdatum =

Observeringsperiod -

Art * [Sök art](#) Dölj observationen

Antal * Ålder Dräkt Aktivitet Välj: KI - KI Tilläggsuppgifter Flock

[Ny observationsrad](#) [Radera](#)

Tilläggsuppgifter Index för säkerställande av häckning

Registrerade observatörer [Redigera observatörer](#)
[Radera](#)

Övriga observatörer [Sök medobservatörer](#)

Rapportera

Obligatoriska fält är:

- Observationsplats
- Startdatum
- Art
- Antal
- Observatör

I det gula **anvisningsområdet** finns anvisningar som hjälper rapportering. Flytta muspekaren över funktionerna för att se mera anvisningar. När du har fyllt i alla fält, klicka på **"Rapportera"**.

Observationen sparas också om du trycker på enter i vilket fält som helst utom i rullgardinsmenyer.

Det är lättast att flytta sig från fält till fält med tabulatortangenten (Tab) men du kan också använda musen. Observera att tabulatorn inte fungerar i **"Aktivitet"**-fältet (men musen gör det) utan du måste välja bland alternativen i menyn till höger. Du kan välja så många olika aktiviteter (t.ex. p, Ä,

pysrev) som du vill. Vi rekommenderar att du inte lämnar detta fält tomt. De vanligaste alternativen är p (stationär) och m (sträckande) samt färdflyktens riktning när det är fråga om sträckande fåglar.

Nederst på sidan ser du 5 senaste observationer som du rapporterat.

5 senaste observationer som du rapporterat:

Willetsnäppa, 3, 29.12.2009, Dragsfjärd, Kasnäs

Storskrake, 3, 20.12.2009, Turku, Åvik

Skata, 1, 20.12.2009, Turku, Åvik

Talgoxe, 1, 20.12.2009, Turku, Ruissalo, Tammenterho

Domherre, 1, 20.12.2009, Turku, Ruissalo, Tammenterho

Du kan redigera observationen genom att klicka på ”Penna”-ikonen.

Efter redigeringen, klicka på ”Uppdatera” i nedre delen av formuläret.

Om du vill radera en observation kan du göra det i **Visa observationer (7)**. Med rapportformuläret kan du endast redigera observationer.

2.2 Sträckformulär

Sträckformuläret liknar rapportformuläret. Den största skillnaden finns i ”*Aktivitet*”-fältet och i fältens ordning. I sträckformuläret fungerar tabulatortangenten också i ”*Aktivitet*”-fältet och där måste du själv skriva aktiviteten i fältet. För att kunna använda sträckformuläret måste du alltså veta vilka värden det är möjligt att ange i fältet (ex. m, S, reng, p, yöm). Sträckformuläret är därför främst avsett för längre hunna fågelobservatörer.

Med sträckformuläret går det snabbare att anmäla större antal observationer från en plats.

2.3 Förklaringar av funktionerna på kartan

När du klickar på ”*Ange lokal (karta)*” öppnas det ett nytt fönster med Finlands karta eller lokalföreningens område om du har valt det som snabbval i **Mina uppgifter**.

Uppe på sidan finns följande verktygsmeny:

- Zooma in (större skala) på kartan
- Zooma ut (mindre skala) på kartan
- Centrera
- Visa hela Finlands karta.
- Du kan mäta avstånd mellan olika observationer.
- Linjalen med rött kryss raderar mätningar på kartan.
- Med rektangelverktyget kan du begränsa området på kartan där du vill söka. (Endast i Omfattande sökning)
- Zoomfaktor. Du kan välja zoomfaktorn 1 – 10 med vilken kartan zoomas in eller ut.
- Visar observationsplatserna från önskad förening på kartan. Funktionen är tillgänglig då du tittar en sådan karta där det finns observationer. Se Visa observationer på kartan.
- Bestämma observatörens läge på kartan.
- Bestämma fågelns läge på kartan. Vi rekommenderar att du anger fågelns läge på kartan så ofta som möjligt eftersom denna information oftast används i skyddsändamål och forskningssyfte.

Det är förbjudet att ange felaktigt läge (och all annan felaktig information) både för observatören och för fågelns. Felaktig information är skadligt för fågelskydd och -forskning och bryter mot användaravtalet. Är du inte helt säker på din observations position, ska du ange detta i tilläggsuppgifter.

2.4 Genvägar

I båda rapportformulär kan du använda **genvägar** som gör det snabbare att använda formulären. Genvägen syns i länktextern med tjock stil. Genom att trycka på ”ALT” och denna bokstav, öppnas länken. Med olika webbläsare fungerar genvägar lite olika. T.ex. kartan öppnas med ”ALT-K” (Firefox 1.x) och ”ALT-K+enter” (Internet Explorer). Genvägar har inte testats med andra webbläsare.

I Firefox 2.0 fungerar genvägar i rapportformuläret (ALT+bokstav) inte på samma sätt som i 1.x-versioner. I 2.0 och 3.0 fungerar dem med kombinationen ALT+shift+bokstav.

Om du vill att genvägar ska fungera som förr också med Firefox 2.0 och 3.0, gör så här:

Skriv i adressfältet i Firefox: "about:config"; Ändra parametrerna "ui.key.generalAccessKey" värde till 18 (defaultvärdet är -1). Efter detta fungerar genvägar som tidigare.

3 Observationens grunduppgifter

I detta kapitel berättas om observationens grunduppgifter. När du rapporterar en observation, är fält markerade med asterisk (*) obligatoriska. Att ange observatörens läge behandlas i kap. 4.

3.1 Startdatum

Startdatum * Startdatum betyder datum då du observerade fågeln. Ange datumet i form 20.8.2006. Detta fält är obligatoriskt.

På samma rad finns en "är lika med"-ikon, klicka på den så får du den pågående dagen som startdatum.

Vet du inte det exakta datumet kan du ange 0.8.2006 som startdatum eller om också månaden är oklar 0.0.2006. Om du exempelvis har observerat en fågel på en viss plats år 1965 men kommer inte exakt ihåg när, är 1.1.1965–31.12.1965 ett fel sätt att rapportera och leder till att statistik över fåglarnas ankomst (på våren) och fördröjning (på hösten) förvrids.

I "Observeringsperiod" kan du ange tiden som du observerat sträck eller vistats på lokalen.

3.2 Slutdatum

Slutdatum Slutdatum betyder datum då du sista gången observerade fågeln. Ange datumet på samma sätt som i Startdatum. Om observationen är från endast en dag, lämna fältet tomt.

3.3 Art

Skriv fågelns namn i "Art"-fältet. Du kan skriva på svenska, på finska, med 3+3 förkortningen av det vetenskapliga namnet eller med hela vetenskapliga namnet. Till exempel alla följande namn duger:

talgoxe, talitiainen, Parus major, parmaj

Du kan också söka artnamn genom att klicka på "Sök art". Det öppnas ett nytt mindre fönster där du kan skriva t.ex. uggle i "Sök art"-fältet. Klicka sedan på "Sök" och det visas en lista där det finns alla fåglar i vars namn förekommer ordet uggle. Välj önskad art genom att klicka på dess namn. Fönstret stängs automatiskt och valt artnamn kommer till rapportformuläret i "Art"-fältet.

3.4 Dölj observationen

Välj "Dölj observationen" om du vill dölja observationen från andra användare. Du ser fortfarande observationen själv och kan redigera den. Det huvudsakliga syftet med denna funktion är fågelskydd. Att dölja en observation kan vara nödvändigt när det är fråga om en hotad art eller en känslig häckande art som till exempel häckande rovfåglar eller rariteter på känsliga lokaler. En dold observation är tillgänglig till rapportören och föreningsanvändare.

Systemet döljer vissa observationer automatiskt enligt kriterier bearbetade av fågelskyddsexperter. Du får en anmälan i samband med rapportering om din observation automatiskt blir sekretessbelagd. Du kan inte kringgå denna funktion.

3.5 Antal

Skriv i ”*Antal*”-fältet antal observerade fåglar och ingenting annat, dvs. ca 20 duger inte utan det ska vara 20. Är det fråga om ett inexakt antal, ange detta i första Tilläggsuppgifter-fältet och enligt BirdLife Finlands rekommendationer: n 20. Som påminnelse här finns förkortningar om cirka-antal:

	fel mindre än 10% (behöver inte preciseras)
n	fel 10–25 %
nn	fel 25–50 %
nnn	fel överi 50 %

Ytterligare information om BirdLife Finlands rekommendationer om förkortningar i samband med rapportering finns här (på finska):

http://www.birdlife.fi/lintuharrastus/suositus_kenttuhavaintojen_merkitsemiseksi.pdf.

3.6 Kön

Du kan välja k=hane, n=hona, och pariutuneet = i par. Om du rapporterar t.ex. 5 par, ge antal som 10 och kön ”i par”.

Observera att ”i par” betyder sådana fåglar som uttryckligen är i par. Enskilda par av olika kön tolkas vara i par. Också fåglar i en flock kan vara i par (t.o.m hela flocken) om fåglarnas beteende tyder på det.

Däremot exempelvis av en rastande flock på 30 skedänder med 18 hanar och 12 honor ska båda kön rapporteras som skilda observationsrader om fåglarnas beteende inte tyder på att de är i par.

Under sträcktiden på våren vid en fågelsjö kan du till exempel observera 37 viggas (20 hanar, 17 honor) varav 6 är i par och resten är rastande i sträcket utan tecken på att vara i par. Det rätta rapporteringssättet är då följande observationsrader:

- 12 pariutuneet
- 14 k
- 11 n

Systemet summerar automatiskt det totala individantalet.

Ytterligare information om förkortningar finns på BirdLife Finlands webbplats (på finska):

http://www.birdlife.fi/lintuharrastus/suositus_kenttuhavaintojen_merkitsemiseksi.pdf.

3.7 Ålder

Du kan skriva åldern själv eller välja i menyn. Om du vet den exakta åldern ska du ange det på följande sätt. Till exempel:

1kv	Fågel under sitt första kalenderår, dvs. född under pågående kalenderår
2kv	Fågel under sitt andra kalenderår, dvs. född under föregående kalenderår
+1kv	Äldre än första kalenderårets fågel dvs. minst andra kalenderårets fågel
pp	Boung
pm	Unge i fält. Unge, som inte längre är i boet, men som ännu inte fått fullständig flygförmåga.
fl	Fullvuxen, men ålder för övrigt okänd. Om man vill betona att det är fråga om en fullvuxen individ vars ålder är okänd.

Individer i olika åldrar rapporteras som skilda observationsrader. Systemet summerar automatiskt

det totala individantalet.

Ytterligare information om förkortningar finns på BirdLife Finlands webbplats (på finska): http://www.birdlife.fi/lintuharrastus/suositus_kenttahavaintojen_merkitsemissiksi.pdf.

3.8 Dräkt

Du kan skriva själv eller välja i menyn.

Följande förkortningar är i bruk:

ad	Fågeln är i en dräkt som inte ändras i framtida ruggningar.
eijp	Annan än praktdräkt; innefattar alla tp-, vp- och pep-fåglar samt fåglar färgade som ungfåglar (inte honor, ifall de har praktdräkt).
imm	Inte könsmogen fågel enligt dräkten.
jp	Praktdräkt
juv	Första fullständiga dräkten
n-puk	Honfärgad
pep	Eklipsdräkt (motsats till praktdräkt, gäller änder i synnerhet).
pull	Dununge (första årets juli).
ss	Ruggande, det syns märken av ruggning i dräkten.
subad	Vilken som helst dräkt som kommer efter juv-dräkten och före ad-dräkten.
tp	Vinterdräkt (motsats till praktdräkt)
vp	Bytesdräkt (fågeln har dun eller fjädrar från två olika dräkter eller fjäderdräkten håller på att slitas från en dräkt till en annan – i båda fallen i princip från vilken som helst dräkt till vilken som helst annan dräkt).

Individer i olika dräkter rapporteras som skilda observationsrader. Systemet summerar automatiskt det totala individantalet.

Ytterligare information om förkortningar finns på BirdLife Finlands webbplats (på finska): http://www.birdlife.fi/lintuharrastus/suositus_kenttahavaintojen_merkitsemissiksi.pdf.

3.9 Aktivitet

Aktivitet-menyn beskriver vad fågeln/fågarna gjorde. Välj de förkortningar som bäst beskriver observationen. Du kan skriva själv eller välja i menyn (rapportformulär). Om du väljer flera förkortningar, åtskilj dem med kommatecken och mellanslag.

Vädersträck ska anges bara när det är fråga om flygande fågelns färdriktning.

Du kan välja följande förkortningar:

ä	fågel som har lock- eller annat läte (inte sång), sågs ej.
Ä	sjungande fågel eller fågel som med annat läte markerar sitt revir
Än	sjungande fågel som setts
E	färdflykt mot öster
ENE	färdflykt mot ostnordost
ESE	färdflykt mot ostsydost
kiert	kringströvande (rör sig hit och dit utan tydlig riktning)
kontr	kontrollerad (en ringmärkt fågel har fångats och undersökts/behandlats)
kuollut	fågeln är död
lask	landande, fågeln anlände
m	sträckande (fågel/fåglar som tydligt är sträckande eller rör sig på liknande vis)
N	färdflykt mot norr
NE	färdflykt mot nordost
N-E	färdflykt mot sektorn norr-öster (mellan norr och öster), välj bara om du använder

	sektorn
NNE	färdflykt mot nordnordost
NNW	färdflykt mot nordnordväst
nous	fågeln flög upp/iväg
NW	färdflykt mot nordväst
N-W	färdflykt mot sektorn norr-väster (mellan norr och väster), välj bara om du använder sektorn
p	stationär
pysrev	varaktigt revir
pyyd	tillfångatagen
reng	ringmärkt
rev	revir
rumm	fågeln trummar, främst hackspettar
S	färdflykt mot söder
SE	färdflykt mot sydost
S-E	färdflykt mot sektorn söder-öster (mellan söder och öster), välj bara om du använder sektorn
SSE	färdflykt mot sydsydost
SSW	färdflykt mot sydsydväst
SW	färdflykt mot sydväst
S-W	färdflykt mot sektorn söder-väster (mellan söder och väster), välj bara om du använder sektorn
var	fågel som varnar
W	färdflykt mot väster
WNW	färdflykt mot västnordväst
WSW	färdflykt mot västsydväst
yöm	nattsträckande

När det är fråga om sträckande fåglar, ska detta alltid anges med "m" även om du också skulle ange färdriktningen.

En observation kan innehålla information om både stationära och sträckande fåglar. Men de ska anges som separata observationsrader. Vi rekommenderar också att du rapporterar varje färdflyktsobservation som skilda observationsrader.

Systemet summerar automatiskt det totala individantalet.

3.10 Tid

Det första klockslaget är starttiden för observationen och det andra när fågeln sågs sist. Du kan ge observationstiden i formatet 12:00 eller 12.00.

3.11 Tilläggsuppgifter

Här kan du ge kommentarer om enskilda observationsrader, t.ex. n20 (antal fåglar var cirka 20).

3.12 Flock

Flock

Om du observerar flera flockar av samma art, kan du numrera flockarna med löpande numrering (Se mera: "Ny observationsrad"). Denna funktion är särskild användbar då det finns fåglar i olika dräkter och åldrar och av olika kön i samma flock. Med samma

flocknummer kombineras fåglar i olika observationsrader till samma flock.

3.13 Ospontan observation

Välj ”Kryssad” om observationen inte är spontan utan ”bongad” dvs. om du har vetat om fågeln redan före observationen. Denna funktion används bl.a. för att definiera observatörernas ordning.

3.14 Häckning

Kryssa ”Häckning” om observationen indikerar häckning. Med hjälp av denna information kan användare och lokalföreningar söka revirobservationer bland stort antal observationer. Denna uppgift används också för att automatiskt sekretessbelägga känsliga arters häckningar.

3.15 Ny observationsrad/Radera

Klicka på ”Ny observationsrad” för att lägga till en ny observationsrad. Detta används exempelvis i sträckräkning då det finns flera flockar av samma art. Varje flock bör anges som skilda observationsrader. Om du av misstag har lagt till för många observationsrader, kan du radera tomma rader genom att klicka på ”Radera”.

3.16 Tilläggsuppgifter

I ”Tilläggsuppgifter” kan du skriva t.ex. händelser kring observationen.

3.17 Häckningsindex

Välj passande fågelatlasindex för din observation i ”Häckningsindex”. Tyvärr flyttas dessa inte från systemet till den pågående landsomfattande fågelatlasutredningen. Klicka på menyn och dra muspekaren över olika siffror som kommer fram så får du instruktioner om val av rätt index. (Med Internet Explorer genom länkar i den gula inforutan.)

4 Att definiera lokal

I detta kapitel berättas hur du ska definiera observationslokal. Rapportera först uppgifter om observationslokalen. Observationslokalen anges med koordinater och namn. Du kan **ange lokal på kartan** eller använda **färdigt definierade lokaler**.

Det är förbjudet att med avsikt ange fel observationslokal. Felaktig information försämrar materialets användbarhet såväl i skyddsändamål som i forskningssyfte. Det bryter också mot Tiiras användaravtal. Vill du inte berätta den exakta lokalen för din observation för andra användare kan du dölja observationen när du rapporterar den eller genom att redigera den senare.

4.1 Ange lokal (karta)

I utgångsläge syns hela Finlands karta. Klicka på +-ikonen, flytta musperkaren till det ungefärliga läget på kartan och klicka. Kartan förstoras. Zooma in tills du kan se observationslokalen (du kan ändra zoomfaktorn i "Zoom x" för att snabbare komma till önskad lokal.)

När du ser observationslokalen tillräckligt bra klicka på "Observatörens läge" (kikarbilden). Då kan du klicka på kartan för att definiera observatörens läge. OBS! Du kan använda denna funktion först då kartan är tillräckligt noggrann.

Efter att ha klickat syns observatörens läge samt platsens koordinater på högra delen av sidan. Observatörens läge är en obligatorisk uppgift.

Välj sedan "Fågels läge" (fågelbilden) och definiera fågelns läge på kartan på samma sätt. Om fågelns läge är samma som observatörens, kryssa "Samma som ovan"

Fågelns läge är inte en obligatorisk uppgift eftersom det inte kan anges i alla observationer, till exempel när det är fråga om sträckande fåglar. Vi rekommenderar att du anger fågelns läge alltid när det är möjligt. Detta är viktigt särskilt sommartid när det gäller viktiga skyddsarter och sällsynta arter.

Ange sedan kommun och lokal och klicka på "Godkänn"

Välj "Centrera" om du vill centrera kartan till den aktuella observationslokalen. "Radera" raderar uppgifterna om observationslokalen. Klicka på "Godkänn" när du har matat in all information om observationslokalen.

OBS! Om du observerar ofta på samma lokal, lönar det sig att spara lokalen i **egna observationslokaler** genom att kryssa "Godkänn observationslokalen i mina egna observationslokaler". Namnet för lokalen blir då det som du skrivit i "Kommun" och "Lokal"-fälten. (Se 6).

4.2. Noggrannhet

När du definierar lokal på kartan ange samtidigt noggrannhet för både observatörens och fågelns läge. Med detta berättar du, hur noggrant du vet ditt och fågelns läge. När du observerar kan du befinna dig exempelvis mitt på en stor myr och vara osäker på det exakta läget. Även om observationens noggrannhet hör till frivilliga uppgifter, rekommenderar vi att ange den så ofta som möjligt, speciellt fågelns position. Detta

ökar observationernas användbarhet. Skalan är annorlunda för fågel och observatören på grund av olika användningssyften.

Uppgiften flyttas då till rapportformuläret där du fortfarande kan ändra den.

Noggrannhet

Noggrannhet

4.3 Sök föreningarnas observationslokaler på kartan

Du kan också söka om observationsplatsen finns med på listan över föreningarnas observationslokaler även om du inte visste lokalens namn. Välj först den förening vars lokaler du vill se i rullgardinsmenyn under "Visa observationsplatserna på kartan".

Då visas föreningens observationslokaler som blåa prickar på kartan.

OBS! När du söker observationslokaler, se till att föreningens område syns på kartan.

Klicka sedan på ”Hämta från kartan” i verktygsmenyn. Och sedan på kartan för att börja rita en rektangel. Klicka på nytt för att avsluta ritandet. Prickar som finns inom rektangeln blir nu orangefärgade. De valda lokalerna syns därefter till höger.

Observationslokalema	
Sökningen gav 30 lokaler	
Liljendal, Hopomträsket, uimaranta	00
Liljendal, Sävträsket	00
Liljendal, Ålhusbäcken	00
Loviisa, Haravankylä, lintutorni	00
Pernaja, Aspskär	00
Pernaja, Baggnäs, lintutorni	00
Pernaja, Gammelbyviken, pohjukka	00
Pernaja, Hamnskär	00
Pernaja, Härpe, Högberget	00
Pernaja, Isnäsins saha	00
Pernaja, Isnäsins torni	00
Pernaja, Isnäsviken	00
Pernaja, Labby	00
Pernaja, Malmgård	00
Pernaja, Niinijärvi	00
Pernaja, Rönnäs	00
Pernaja, Sarvsalön silta	00
Pernaja, Tervik	00

Klicka på kikarbilden för att välja observationslokalens uppgifter som observatörens läge uppe i högra hörnet av fönstret och för att se lokalen noggrant på kartan.

OBS! Om observationslokalen inte finns med i föreningens färdigt definierade lokaler, definiera observatörens och fågelns läge som ovan. Också när du använder en färdigt definierad lokal rekommenderar vi att du anger fågelns läge skilt.

4.4 Sök i egna lokaler

Snabbval

Egna lokaler

Observationslokaler inom hemområdet

Om du har sparat egna lokaler i systemet kan du välja bland dem. Egna lokaler finns i rullgardinsmenyn under ”Snabbval”.

4.5 Sök lokal med koordinater

Om du vet observationslokalens koordinater, kan du skriva dem i ”Observationslokalens koordinater”. Klicka sedan på ”Godkänn”

Observationslokalens koordinater

N: E:

Den valda lokalen visas då på kartan och koordinaterna i koordinatfältet

4.6 Färdigt definierade lokaler

När du klickar på ”Färdigt definierade lokaler” öppnas det ett nytt mindre fönster med egna lokaler och föreningens lokaler. Du kan också söka bland lokaler med funktionen ”Sök lokal”. Om du inte kommer ihåg det exakta namnet kan du också söka med en del av namnet.

Sök lokal: Rapportområde
 Hela Finland ▼

Du kan välja en lokalförening eller hela Finland som rapportområde. Klicka sedan på ”Sök” och alla lokaler som fyller förvalda sökkriterier visas. Välj den rätta lokalen genom att klicka på dess namn.

Fönstret stängs automatiskt efter detta och du kommer tillbaka till rapportformuläret. I ”*Observationslokal*”- fältet syns då lokalens namn och koordinater.

Är du inte helt säker på att lokalen är just den du tänkt, kan du kontrollera detta på kartan, i ”*Ange lokal (karta)*”. På samma sätt kan du ange fåglarnas positioner även om observatörens position redan är definierat.

5 Observatörer

En observatör kan vara registrerad medlem i BirdLife Finland, registrerad icke-medlem eller oregistrerad användare.

5.1 Registrerade observatörer

[Redigera observatörer](#)
[Radera](#)
[Sök medobservatörer](#)

I detta fält finns automatiskt ditt namn om du är inloggad. Om du vill lägga till andra observatörer i observationen eller rapportera fåglar som andra har observerat men du inte sett själv, klicka på ”*Redigera observatörer*” (observatörer som du har lagt till i dina medobservatörer) eller på ”*Sök medobservatörer*” (övriga användare).

5.1.1 Medobservatörer

Med hjälp av sökning av medobservatörer kan registrerade användare lägga till andra registrerade användare i en observation. Observationer som rapporterats med hjälp av medobservatörer går automatiskt också på kontot för de andra observatörerna. Då behöver endast en i sällskapet rapportera observationerna för att de skall gå till alla observatörernas egna observationsdagböcker.

I sök av medobservatörer kan du söka andra observatörer bland registrerade användare. Sökningen hittar endast de användare som tillåtit andra användare att lägga till dem som medobservatör i ”*Mina uppgifter*”. När du har hittat den rätta observatören, klicka på ”Lägg till” och observatören syns i ”*Mina medobservatörer*”. Användaren finns kvar i din lista över medobservatörer tills du själv raderar namnet.

OBS! Observatören finns nu med i din lista över medobservatörer men inte som observatör i din observation. Det kan du göra i ”*Redigera observatörer*”.

Sök medobservatörer

Förnamn
 Efternamn
 Kommun ▼

Mina medobservatörer

Peter Uppstu, Åbo [Radera](#)
 aino öhman, Åbo [Radera](#)
 Meri Öhman, Tammerfors [Radera](#)

5.1.2 Redigera observatörer

I ”*Redigera observatörer*” kan du lägga till observatörer till din observation. Lägg till observatörer genom att klicka på ”*Lägg till*”-länken efter namnet i ”*Mina medobservatörer*”. Du kan ta bort den valda observatören genom att klicka på ”*Radera*” efter namnet. Efter att ha valt alla observatörer, klicka på ”*Färdig*”. Har du inte själv observerat fågelns ska du komma ihåg att här ta bort ditt namn från observatörerna.

Mina medobservatörer	Registrerade observatörer
Peter Uppstu Lägg till»	aino öhman Radera
aino öhman Lägg till»	
Meri Öhman Lägg till»	

[Färdig](#)

5.1.3 Radera

Klicka på ”*Radera*” om du vill ta bort alla observatörer från observationen.

5.2 Övriga observatörer

I ”*Övriga observatörer*” kan du skriva alla oregistrerade observatörer. Oregistrerade observatörer anges med hela namnet, i form Förnamn Efternamn..

Övriga observatörer

Om det finns flera oregistrerade observatörer, åtskilj deras namn med kommatecken, ex.. Jussi Koskela, Antero Tyränki.

6 Mina lokaler

Mina lokaler innehåller observationslokaler som du själv har sparat. Du kan lägga till, ändra och radera lokaler:

[Lägg till ny lokal](#)

Finström, Orrfjärden [Ändra](#) | [Radera](#)
Oulu, ouluneva [Ändra](#) | [Radera](#)

Klicka på ”*Lägg till ny lokal*” och det öppnas en karta där dina gamla lokaler syns som blåa prickar. Zooma in, klicka på kikarbilden och välj det rätta läget på kartan. Ange sedan kommun och namn för den nya lokalen.

Klicka på ”*Ändra*” och du kan ändra namn, kommun och koordinater för en lokal som du tidigare har sparat. Det öppnas en karta, välj önskad lokal på kartan och klicka på ”*Ange observatörens läge*” (kikarbilden) och klicka på det nya läget på kartan. Vid behov ändra andra uppgifter och klicka sedan på ”*Spara*” och sedan på ”*Stäng*”.

OBS! Om du ändrar koordinaterna för en sparad lokal, kommer läget för de observationer som rapporterats till denna lokal också att ändras. Märk, att i dessa observationer kommer observatörens läge att ändras, men fågelns läge hålls samma! Om du ändrar kommun eller lokal, hålls

koordinaterna samma, endast lokalens namn eller kommun ändras.

Du kan ta bort en observationslokal genom att klicka på ”Radera”. Systemet frågar om du säkert vill radera lokalen:

Klicka på OK.

7 Visa observationer

Du kan söka med olika sökkriterier observationer som rapporterats i systemet. Du kan välja mellan fem olika sökfunktioner: **sök observationer**, **omfattande sökning**, **mina sökningar**, **enligt förening** och **riksomfattande**. Omfattande sökning är tillgänglig endast för medlemmar i BirdLife Finlands medlemsföreningar och lokalföreningens sökningar endast om du har valt som snabbval något annat än hela Finland i ”Mina uppgifter” (1.4)

I denna del finns också färdiga listor över riksomfattande och lokala **första fynd** (endast till medlemmar) och **lokalföreningens sökningar** som visar aktuella intressanta lokala observationer.

7.1 Sök observationer

Formuläret ser ut så här:

<input type="text" value="Art"/>	Sortering	Riktning
Rapportområde: Hela Finland	Datum	Nedåt
Kommun	Systematisk	Uppåt
☐ Mina rapporter	Observationer som visas	50
☒ Mina observationer	☐ I dag	☐ I dag och i går
☐ Intressanta	☒ Senaste 7 dagarna	☐ Senaste 30 dagarna
	☐ Datum: <input type="text"/> - <input type="text"/>	☐ Tidsperiod <input type="text"/> - <input type="text"/>

Ange art eller arter

Ange artnamn på svenska, finska, med 3+3 förkortningen av det vetenskapliga namnet (t.ex. anapla) eller med hela vetenskapliga namnet. Om du anger flera arter, åtskilj dem med kommatecken. Du kan söka artnamn genom att klicka på 'Sök art' till höger.

[Användaravtal](#)

Du kan välja följande alternativ (Du behöver inte välja alla.)

Art Du kan ge artnamn på svenska, finska, med vetenskapliga namnet eller med 3+3 förkortningen av det vetenskapliga namnet, t.ex. cygcyg. Du kan också söka flera arter samtidigt, åtskilj dem då med kommatecken.

Du kan också söka namn genom att klicka på ”Art”. Det öppnas ett nytt fönster där du kan söka det rätta namnet. Du kan använda svenska, finska, vetenskapliga namn eller 3+3 förkortningar. Om du t.ex. söker med ’uggla’, får du som sökresultat alla fåglar i vars namn förekommer ordet uggla. Välj önskad art genom att klicka på dess namn. Fönstret stängs automatiskt och valt artnamn kommer till sökningsformuläret i ”Art”-fältet.

Du kan också använda funktionen ”Sök art” i vänstra delen av sidan (Se 8.1).

Rapportområde	Du kan välja en lokalförening eller hela Finland.
Kommun	Önskad kommun där du vill söka observationer. Du kan söka samtidigt i flera kommuners område, åtskilj namn med kommatecken, t.ex. Idensalmi, Kiuruvesi.
Mina rapporter	Visar enbart observationer som du rapporterat själv (också dolda observationer). Visar också andras observationer om du har rapporterat in dem.
Mina observationer	Visa enbart observationer där du är observatör. Även observationer som rapporterats av andra, men där du är (med)observatör, visas här. (Också dolda observationer.)
Intressanta	Visar observationer som enligt färdigt definierade kriterier klassas som intressanta observationer
Sortering	Sorterar observationer enligt rapporteringstid, systematisk ordning, antal, datum, kommun eller månad och dag. I det sista alternativet tas inte år i beaktande.
Riktning	Välj uppåt och observationer visas från början till slut. T.ex. A => Ö eller 1 => 100. Välj nedåt och observationer visas från slut till början. T.ex. Ö => A eller 100 => 1. Det översta sorteringsalternativet är det primära sorteringskriteriet, nedersta det sekundära. Du kan sortera observationer exempelvis så att det primära sorteringskriteriet är datum och sekundära systematisk ordning. Då sorteras fåglar som är observerade samma dag enligt systematisk ordning..
I dag	Visar observationer som är gjorda idag.
I dag och i går	Visar observationer som är gjorda idag och igår.
Senaste 7 dagarna	Visar observationer som är gjorda de senaste 7 dagarna
Senaste 30 dagarna	Visar observationer som är gjorda de senaste 30 dagarna.
Datum	Visar observationer som är gjorda mellan två datum. T.ex. 22.2.2006 – 25.3.2006. Om du väljer detta alternativ men lämnar ”Datum”-fält tomta, visar systemet observationer utan datumbegränsningar. Du kan också fylla i endast startdatum och lämna slutdatum-fältet tomt. Då visas observationer fr.o.m. detta datum. På samma sätt kan du lämna startdatum-fältet tomt och fylla i endast slutdatum. Då visas observationer ända fram till detta datum.
Tidsperiod	Visar observationer för bestämda datum för flera års tid. T.ex. 1.4.– 30.4.visar alla observationer i april genom tiderna. OBS! Märk att för att detta skall fungera, bör du välja datumet ovan som fri

datumsökning (du kan om du vill lämna fältena för fri datumsökning tomma).

Observationer som visas Välj hur många observationsrader som du vill se på en sida.

Klicka sedan på ”Sök”.

7.1.1 Sökresultat

Sökresultat visar listan över observationer som fyller sökkriterier.

Sök	Användaravtal					
Spara sökningen	Visa antalet träffar	Nästa »				
ART	DATUM ▼	KOMMUN	LOKAL	ANTAL	TILLÄGGSUPPGIFTER	OBSERVATÖRERNA
Knölsvan	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, Kolkka	5	ad p	Jorma Hellsten
Knölsvan	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, puhdistamo	1	1kv p	Jorma Hellsten
Knölsvan	29.12.2009	Nådendal	Velkua, Palva	3	SE	Kai Mantere
Kanadagås	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, puhdistamo	1	liikkui kohti raisionlah...	Jorma Hellsten
Bläsand	29.12.2009	Väståboland	Korppoo, Utö	2	p	Jorma Tenovuoto
Gräsand	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, Kolkka	6	p	Jorma Hellsten
Gräsand	29.12.2009	Nådendal	Ukko-Pekan silta	27	p	Jorma Hellsten
Gräsand	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, puhdistamo	4	p	Jorma Hellsten
Vigg	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, puhdistamo	250	vähintään p	Jorma Hellsten
Alfågel	29.12.2009	Väståboland	Jurmo	4	m	Pekka Pöyhöne
Sjörre	29.12.2009	Gustavs	Katanpää	2	p	Jani Vastamäki
Svärta	29.12.2009	Gustavs	Katanpää	7	p	Jani Vastamäki
Svärta	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, Kolkka	12	p	Jorma Hellsten
Knipa	29.12.2009	Åbo	Ruissalo, puhdistamo	2	p	Jorma Hellsten

Klicka på **artnamn** och det öppnas ett nytt fönster med observationens uppgifter. Klicka på **lokalens namn** och det öppnas en karta som visar observatörens och fågelns läge (om angett).

Du kan ändra sortering genom att klicka på rubriken art, datum, kommun eller antal. Genom att klicka på samma rubrik på nytt ändra sortering.

Klicka på ”Spara sökningen” om du vill spara sökningen till **Mina sökningar** (Se 7.4).

Klicka på ”Visa antalet träffar” och systemet summerar det totala antalet träffar i ett nytt fönster. Om det finns färre än 50 observationer visas antalet ovanför sökresultatet.

I sökresultat gjorda enligt vissa kriterier finns också med länken ”Visa observationer på kartan” (Se 7.1.2).

Sekretessbelagda observationer (dolda av dig själv, föreningsanvändare eller automatiskt av systemet) visas endast om du söker dina egna observationer eller rapporter.

Följande ikoner används:

Du kan redigera dina egna observationer genom att klicka på ”Penna”-ikonen.

Du kan radera din egen observation genom att klicka på ”Papperskorg”-ikonen. Då raderas observationen från alla observatörernas observationsdagböcker.

Om du vill ta bort dig själv från en observation som en annan användare har rapporterat, klicka på ”kryss”-ikonen. Då raderas observationen från dina egna observationer

”Lås”-ikon framför en observation betyder att den är sekretessbelagd.

Samling-texten innebär, att observationen är en sammanställd samlingsobservation som består av enskilda rapporterade observationer för samma fågelindivid. Du kan se de noggrannare uppgifterna över samlingsobservationen genom att klicka på artnamnet.

7.1.2 Visa observationer på kartan

Du kan visa sökresultaten på kartan genom att klicka på ”Visa observationerna på kartan”-länken (går att välja bara i snäva sökningar). Ett mindre fönster öppnas, där du ser observationerna som blåa prickar på kartan.

Du kan använda följande verktyg:

Zooma in

Zooma ut

Centrera

Visa hela Finlands karta

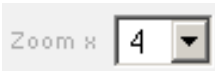
Visa observationer från ett begränsat område

Du kan mäta avstånd mellan olika observationer.

Linjalen med rött kryss raderar mätningar på kartan.

Zoomfaktor. Du kan välja zoomfaktorn 1 – 10 med vilken kartan zoomas in eller ut.

När du drar muspekaren över olika ikoner, ser du anvisningar. För att använda ett visst verktyg, dra muspekaren över ikonerna och klicka. Dra sedan muspekaren på kartan och klicka på nytt.

7.1.3 Att begränsa området på kartan

Välj först ”Hämta från kartan” i verktygsmenyn. Klicka på kartan en gång för att börja rita rektangel, dra (utan att trycka på musknappen), klicka på nytt för att avsluta. Klicka en gång till och systemet söker alla observationer som finns inom området.

Efter detta öppnas i högra kanten av fönstret en lista på de valda observationerna. I listan ryms 25 observationer åt gången. Ifall det finns flera valda observationer än 25, så syns det i slutet av listan ”Nästa”. Det går att visa enskilda observationer genom att klicka på ”Uppgifter”. Då öppnas ett nytt fönster, som går att stänga genom att välja ”Stäng”.

7.1.4 Att använda linjalen

När du vill mäta avstånd, klicka först på linjalen i verktygsmenyn. Klicka önskad startpunkt på kartan en gång, dra och klicka på nytt för att avsluta. Först visas avståndet mellan dessa två punkter. Om du fortsätter mätningen visas hela tiden det totala avståndet och den sista sträckan visas inom parentes. Du kan radera mätningar genom att klicka på linjalen med rött kryss.

7.2 Omfattande sökning

Omfattande sökning har samma grundfunktioner som **Sök observationer**. I omfattande sökning är det möjligt att ange mera specificerade sökkriterier. Du kan exempelvis söka stora antal sträckande fåglar.

<input type="text" value="Art"/>	Sortering	Riktning
Rapportområde <input type="text" value="Hela Finland"/>	<input type="text" value="Datum"/>	<input type="text" value="Nedåt"/>
Kommun <input type="text"/>	<input type="text" value="Systematisk"/>	<input type="text" value="Uppåt"/>
<input type="button" value="Begränsa på kartan"/>	Observationer som visas	<input type="text" value="50"/>
☐ Sträckande	☐ I dag	
☐ Stationära	☐ I dag och i går	
☒ Alla	☒ Senaste 7 dagarna	
☐ Mina rapporter	☐ Senaste 30 dagarna	
☐ Mina observationer	☐ Datum: <input type="text"/> - <input type="text"/>	
Finland Rapportområde		☐ Tidsperiod <input type="text"/> - <input type="text"/>
Rariteter ☐	☐	
Tidpunkt ☐	☐	
Stora antal ☐	☐	
<input type="text"/> Minimiantal		
<i>Ange art eller arter</i>		
Ange artnamn på svenska, finska, med 3+3 förkortningen av det vetenskapliga namnet (t.ex. anapla) eller med hela vetenskapliga namnet. Om du anger flera arter, åtskilj dem med kommatecken. Du kan söka artnamn genom att klicka på 'Sök art' till höger.		
<input type="button" value="Sök"/>	Användaravtal	

Utöver funktionerna i **Sök observationer** kan du använda följande sökkriterier:

7.2.1 Fågeln aktivitet

Sträckande: Söker observationer där fågeln har rapporterats som sträckande. OBS! Sökningen visar alla observationer där färdflyktens riktning har rapporterats även om fågeln inte har rapporterats som sträckande

Stationära: Söker observationer där fågeln har rapporterats som stationär.

Alla: Söker alla observationer.

En observationsrader där det finns både sträckande och stationära fåglar, visas i båda fall.

7.2.2 Intressanta

	Finland Rapportområde	
Rariteter	☐	☐
Tidpunkt	☐	☐
Stora antal	☐	☐

Du kan kryssa och välja exempelvis:

- sällsynta arter som är intressanta på nationell nivå
- sällsynta arter som är intressanta på lokal nivå
- fenologiskt (angående observationsdatum) intressanta arter på nationell nivå
- fenologiskt (angående observationsdatum) intressanta arter på lokal nivå
- observationer där antalet individer är intressant på nationell nivå
- observationer där antalet individer är intressant på lokal nivå

7.2.3. Minimiantal

Du kan ange minimiantalet individer i ”*Minimiantal*”-fältet

När du söker observationer från vissa lokalföreningar kan du välja antingen rapportområde eller verksamhetsområde. I några fall finns det skillnader på en eller några kommuner.

7.3 Mina sökningar

Du kan spara sökningar för senare bruk. Efter att ha utfört sökning (du har gjort alla val och klickat på "Sök") kan du spara den genom att klicka på "Spara sökningen" (under "Sök")

[Spara sökningen](#)

Det öppnas en ny ruta och du kan namnge din sökning. Klicka sedan på "Spara".

Du ser alla dina sparade sökningar genom att klicka på **Mina sökningar** till vänster.

Om du har sparade sökningar, visas deras namn och efter namnet en papperskorg. Du ser sökningen genom att klicka på dess namn. Genom att klicka på "Papperskorgen" kan du ta bort sökningen. Systemet frågar om du säkert vill radera sökningen, klicka på OK och sökningen raderas.

7.4 Enligt förening

Lokala fågelföreningar har sparade sökningar som du kan använda. Du kan inte radera dem men kan redigera dem och sedan spara till egna sökningar för eget bruk. Du ser sökningar enligt den förening som du valt som snabbval i "Mina uppgifter" (1.4)

7.5 Riksomfattande

BirdLife Finland upprätthåller färdiga riksomfattande sökningar som alla användare kan utnyttja. Du kan inte radera dem men kan redigera dem och sedan spara till egna sökningar för eget bruk.

7.6 Begränsa på kartan

Du kan begränsa på kartan området där du vill söka. Klicka på "Begränsa på kartan" så kommer du till kartan. Zooma in och välj rektangelverktyget ovanför kartan. Flytta muspekaren över kartan. Klicka på kartan en gång för att börja rita rektangel, dra (utan att trycka på musknappen), klicka på nytt för att avsluta. Godkänn koordinater och sök.

8 Visa arter

Du kan söka arter och observationer om dem.

8.1 Sök art

Klicka på **Sök art** på startsidan till vänster, under **Visa arter**. Då ser du följande ruta:

Visa titlar som hör till ordningen	<input type="text" value="-"/>	<input type="button" value="Sök"/>
Visa titlar som hör till familjen	<input type="text" value="-"/>	<input type="button" value="Sök"/>
Sök art:	<input type="text"/>	<input type="button" value="Sök"/>
Välj artgrupp:	<input type="text" value="-"/>	<input type="button" value="Sök"/>

Du kan välja ordning (t.ex. andfåglar) eller familj (t.ex. falkar). Klicka på "Sök" och alla arter som fyller sökkriterier visas.

Genom att klicka på artnamn får du närmare uppgifter om arten (på finska). T.ex. antal observationer under året, senaste observationen, hur många observationer har rapporterats osv.

Du kan kryssa så många arter som du är intresserad av och klicka sedan på "Sök märkta arter". Då kommer du till ett sökfönster i vars sökfält dessa arter finns. Du kan kopiera texten och klistra in i sökfältet i omfattande sökning om du hellre använder den.

"Artgrupp"-menyn innehåller vanligaste sökgrupper som oftast är av intresse, exempelvis nattsångare.

8.2 Sök bland arter

Om du vill söka ett annat taxon/en annan titel än fågelart, kan du med detta verktyg kontrollera vilka taxa som kan användas.

Klicka på **Sök bland arter** till vänster under **Visa arter**.

Du har följande valmöjligheter:

Taxon:	Kategori:
☒ Arter	☒ A
☐ Underarter	☐ B
☐ Artpar	☐ C
☐ Hybrider	☐ D
☐ Arter+underarter+artpar+hybrider	☐ E
☐ Ordningarna	☐ Alla kategorier
☐ Familjerna	

8.2.1 Taxa

Du kan välja följande taxa:

Arter	Arter som systemet tillåter
Underarter	Underarter som systemet tillåter
Artpar	Artpar som systemet tillåter och andra vidare begrepp (t.ex. sjöfågel).
Hybrider	Hybridnamn som systemet tillåter
Arter+underarter+artpar+hybrider	Alla ovan nämnda
Ordningar	Ordningar som systemet tillåter
Familjer	Familjer som systemet tillåter

8.2.2 Kategorier

Du kan välja följande kategorier:

- A Spontant uppträdande arter som påträffats minst en gång efter år 1949ö
- B Spontant uppträdande arter som troligen påträffats i Finland endast mellan åren 1800 och 1949
- C Inplanterade eller förrymda arter, som etablerat frihäckande och självreproducerande population eller vars individer härrör från en sådan population i ett annat land.
- D Arter som med säkerhet eller nära nog säkert inte är spontant uppträdande (då placeras den i kategori A) eller med säkerhet eller nära nog säkert är förrymd från fångenskap (kategori E)
- E Arter som med säkerhet eller nära nog säkert betraktas som förrymda eller utsläppta från fångenskap.

Du kan välja en av kategorierna A–E eller alla. Klicka sedan på ”Sök” och alla fåglar som fyller sökkriterier visas.

9 Övriga funktioner och ytterligare information

När du är inloggad kan du se länken **Föreningsanvändare** till vänster. På listan finns alla föreningsanvändare för varje lokalförening. Lokalföreningarnas föreningsanvändare ansvarar för rapportdatabasen inom det egna området. Du kan fråga dem om du vill veta mera om till exempel kriterier för intressanta observationer, begränsningar för sekretessbelagda observationer eller om du behöver hjälp med Tiira.

Du kan också fråga i forumet, länken dit finns nederst till vänster **Forum**. Observera att du måste registrera dig skilt som forumanvändare – användarnamn och lösenord för Tiira fungerar inte. Om du glömmer ditt lösenord för forumet kan du be att få det skickat till din e-postadress. Du kan göra detta i forumet. Om du glömmer ditt användarnamn för forumet, skicka e-post till tiira@birdlife.fi. Kom ihåg att berätta att det gäller användarnamn för forumet inte Tiira!

Om du glömmer ditt användarnamn eller lösenord för **Tiira**, skicka e-post till tiira@birdlife.fi.